

De BGD is dood, leve de arbodienst!

Jan Harmen Kwantes

Menig bedrijf heeft een contract met een bedrijfsgezondheidsdienst (BGD), maar op het briefpapier van zo'n BGD verschijnt plotseling de term Arbodienst. De BGD-en zijn druk bezig zich om te vormen tot arbodiensten. Niet langer alleen aandacht voor bedrijfsgezondheidszorg maar ook voor veiligheid en welzijn.

Vanwaar deze verandering? Dat heeft te maken met de ondertussen bekende Kaderrichtlijn veiligheid en gezondheid van de EG en met de ziekteverzuimbegeleiding volgens de Wet terugdringing ziekteverzuim (TZ). De Kaderrichtlijn verplicht Nederland ertoe om in de Arbowetgeving op te nemen dat elk bedrijf zich deskundig laat ondersteunen. Dit mogen eigen werknemers zijn, of deskundigen van buiten het bedrijf. De Kaderrichtlijn spreekt van preventiediensten.

De TZ heeft bedrijven de verplichting opgelegd om zieke werknemers gedurende zes weken (bij kleine bedrijven twee weken) te begeleiden. Deze ziekteverzuimbegeleiding gebeurde vroeger door de bedrijfsvereniging, of door het GAK in opdracht van de bedrijfsvereniging. Maar nu zijn bedrijven gedurende zes weken dus zelf verantwoordelijk voor hun zieke werknemers. Een deel van de begeleiding kan door chefs en/of collega's gebeuren, maar bij een medisch onderzoek ligt dat anders. Hier moet een arts bij betrokken worden. De Nederlandse overheid heeft nu gemeend om elk bedrijf te verplichten om gedurende de eerste zes weken ziekte van een werknemer in ieder geval een arts (bedrijfs- of verzekeringsgeneeskundige) te betrekken.

Minimumpakket

Het kabinet heeft de Europese preventiedienst en de medische begeleiding samengevoegd. Daarmee werd de arbodienst geboren.

Wat zijn eigenlijk de taken van zo'n arbodienst?

De Arbowet geeft een overzicht van de verplichte taken van een arbodienst:

- het bedrijf helpen bij de risico-inventarisatie en -evaluatie;
- het bedrijf helpen bij de begeleiding van zieke werknemers;
- het uitvoeren van een periodiek arbeidsgezondheidskundig onderzoek;

- het houden van een arbeidsgezondheidskundig spreekuur.

Dit is het basis- of minimumpakket. Elk bedrijf, ongeacht de grootte, is verplicht deze vier taken van een arbodienst af te nemen.

Een aantal andere taken die buiten het minimumpakket vallen, hoeven niet per se door een arbodienst te worden uitgevoerd. Het gaat dan over adviestaken. Zo moet een arbodeskundige betrokken worden bij vgw-maatregelen in het bedrijf. Deze arbodeskundigen moeten in zo'n geval adviseren aan en samenwerken met het bedrijf, en wellicht ook betrokken worden bij de uitvoering van arbo-maatregelen. Zo zou men een arbeidshygiënist kunnen inschakelen bij het probleem van een te grote stofbelasting. Deze arbeidshygiënist kan als zelfstandige werken, of in dienst zijn bij een andere arbodienst dan de arbodienst die het basispakket levert. Deze constructie betekent dat het bedrijf zoveel mogelijk wordt vrijgelaten in de keuze met welke arbodiensten en arbodeskundigen men in zee wil gaan. Of een bedrijf zich voldoende laat adviseren zal uiteindelijk de Arbeidsinspectie, beoordelen. Bedrijven met minder dan vijftien werknemers mogen deze extra arbotaken zelf uitvoeren.

Keuze

Voor wat betreft de keuze van een arbodienst biedt de Arbowet elk bedrijf een aantal mogelijkheden. Zo kan een bedrijf zelf een eigen arbodienst opzetten; als het ware een nieuwe afdeling. De mensen van deze interne arbodienst zijn in dienst van het bedrijf. Maar het is ook mogelijk om met een externe arbodienst in zee te gaan. Zo'n externe arbodienst vormt een eigen bedrijf, een stichting of een BV. Het bedrijf moet in dit geval een contract sluiten met de externe arbodienst. Weer een andere mogelijkheid is dat een

bedrijf een deel van een arbodienst in dienst heeft (bijvoorbeeld een bedrijfsarts en een veiligheidskundige) en een ander deel inhuurt.

Maar welke arbodeskundigen zitten er nu eigenlijk in een arbodienst? De overheid heeft in het Besluit Arbodiensten bepaald dat er ten minste vier verschillende deskundigen in een arbodienst moeten zitten: een arbeidshygiënist, een veiligheidskundige, een bedrijfs- of verzekeringsarts en een arbeids- en organisatie-deskundige. Deze arbodeskundigen moeten ieder aan bepaalde opleidings- en ervaringseisen voldoen. Kan iedereen nu zomaar een arbodienst starten? Nee, want een arbodienst heeft een certificaat nodig.

Voorlopig zal de overheid het certificaat-arbodienst toe gaan kennen. Het Ministerie van SZW kent een speciale afdeling waar het certificaat aangevraagd kan worden: het Projectbureau Certificatie Arbodiensten. Het voordeel van deze systematiek is dat bedrijven een arbodienst gemakkelijk kunnen herkennen aan hun certificaat. En tevens wordt voorkomen dat er arbodiensten van een te lage kwaliteit op deze markt gaan opereren. Overigens moet ook een interne arbodienst een certificaat aanvragen. Het is de bedoeling van de overheid om in de naaste toekomst het werk van het Projectbureau te privatiseren. Er zullen dan één of meerdere zogeheten certificerende instellingen komen die bevoegd zijn om certificaten arbodienst af te geven.

Door de verplichte aansluiting krijgt elk bedrijf in Nederland dus te maken met een arbodienst. Het meest herkenbaar zal de arbodienst zijn voor de werknemer die wat langer ziek is.

Dan zal men immers voor een medische keuring bij een arts van de arbodienst moeten verschijnen.

Voor meer informatie: NIA Informatiecentrum, tel. 020-5498444.